

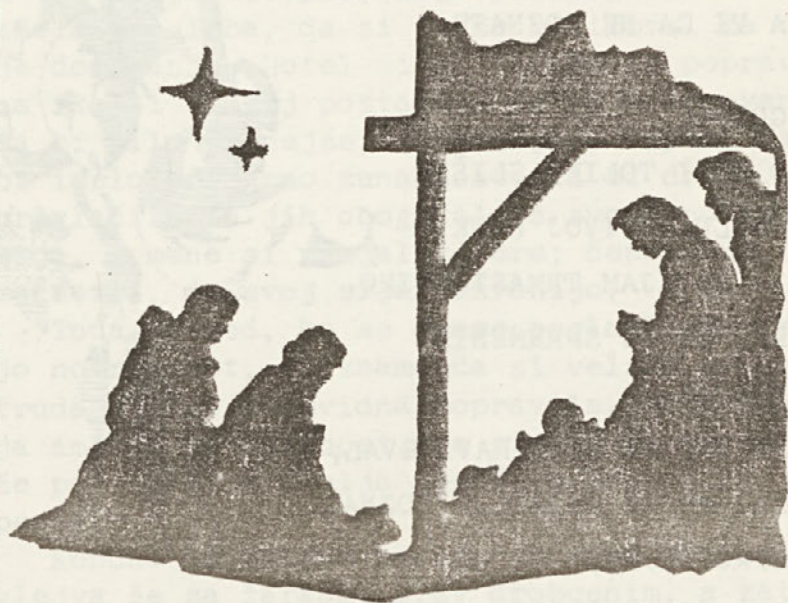

Gskre

Glasilo vipavskih
semeniščnikov

Usebina	Stran
Kaznišljanja, molitve	2
Prusti spisi	7
Interuju	12
Križanika	18
Nebus	20
Prevodi	21
Poenija	24
Prava	27
Kronika	31
Humor	35
Scaralo	36

KRISTUSOVO MILOST IN MOČ
 ZA BOŽIČNE PRAZNIKE
 TER VESELJE
 IN BOŽJI BLAGOSLOV
 V NOVEM LETU
 1988

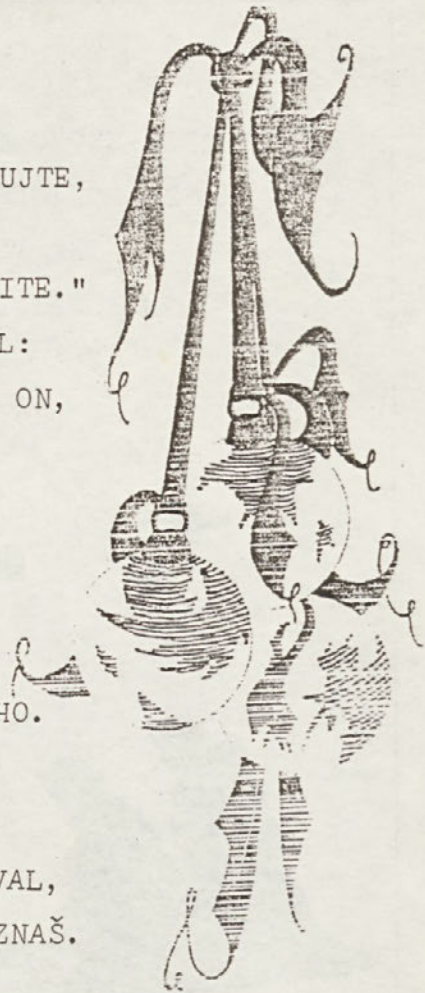

VAM ISKRENO ŽELIMO

Metod   Tomož   Zoran   Robert
 Elno   Ciril   Rok   Jane   Peter

"DUHA NE UGAŠUJTE,
 PREROKOVANJA NE ZANIČUJTE,
 VSE PA PRESKUŠAJTE
 IN KAR JE DOBRO OHRANITE."
 JANEZ KRSTNIK JE REKEL:
 "SREDI MED VAMI STOJI ON,
 A VI GA NE POZNATE."

GOSPOD,
 O TEBI TOLIKO SLIŠIM,
 POSLUŠAM TVOJ NAUK;
 IN OSTAJAM TRMASTO TIHO.
 RAD BI SE SPREMENIL,
 VENDAR...
 PA KAJ BI SE OPRAVIČEVAL,
 SAJ ME TI NAJBOLJE POZNAŠ.
 OPROSTI MI,
 KER SEM NEVREDEN SIN
 DOBREGA OČETA!

Rok

VEČERNO SPRAŠEVANJE

Gospod, samo radoveden sem bil. Pa tudi v župniku Te nisem jemal prav za res. Bil sem pač le otrok, ki se je kmalu od navdušenega zanimanja pod vplivom okolice "spreobrnil" v vero časa. Torej tudi kasneje sem bil samo radoveden. Kakor pritlikav Zahej sem plezal, da bi te videl pa čeprav samo od daleč. Toda ne da bi te sprejel v svojo podrtijo ampak, da bi te le videl. Ti pa si z vso močjo vstopil, moja podrtija se ti ni zdela preslaba, da si je ne bi izbral za svoje domovanje. Hotel si mi pomagati, popraviti, na skalni temelj postaviti to moje domovanje, da bi bilo trdnjše, mogočnejše, lepše, da bi imelo prijazno zunanost, ki bi druge privlačila in jih obogatila s svojo notranjostjo. V mene si vsajal bisere; čeprav ni bilo možnosti, da svoj sijaj ohranijo.

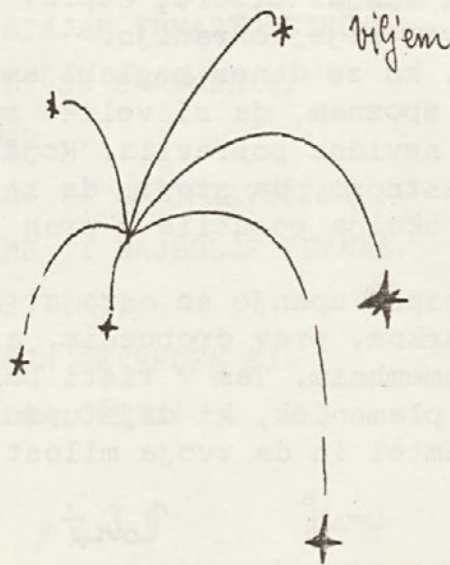
Toda Gospod, ko se danes poglabljam v svojo notranjost, spoznam, da si veliko svojega truda vložil v nevidna popravila. Moja podrtija ima le to lastnost, da stoji, da se ni že pod vplivom okolja porušila v prah in pepel.

Končno pa Gospod upanje še ostaja. Pogledjva še za žarkom, prav drobcenim, a zate in zame zelo pomembnim. Tam v tisti baraki je na ognjišču plamenček, ki daje upanje, da se bo razplamtel in da tvoja milost ne bo izgubljena.

Robert

UTRINEK

Pridejo trenutki, ki so kakor sanje. Nehote in povsem nenačrtovano se znajdeš sam in okrog tebe je le globok mir in tišina. Čudiš se, kajti srce miruje in ni ti do tega, da bi si popravil pramen las, ki ti sili na oči, da bi odprl luč in vzel v roko knjigo. Melodija tišine ti vzdrami srce in v očeh se ti utrne solza, ker začutiš, da te je kot otroka pripeljal k sebi On, ki ga niti opazil nisi. Solza zdrsne po toplem licu in ti si je vesel - te skromne zahvale. Ne vznemirjaš se, ker veš, da jo je videl, ker veš, da je zanj primeren dar, saj je čista, iskrena in topla. Srce prekipeva v nemi radosti in tebi je, da bi zavriškal naglas, da bi se zahvaljeval, a sam ostajaš tih, brez besed...

DARITEV BODI TI ŽIVLJENJE CELO!

Bila je ena redkih nedelj, ko sem šel sam domov. Z velikim spoštovanjem sem prestopil domači prag in že na veži srečal najmlajšo sestro. Bila je vesela, da sem prišel domov. Še preden sem uspel pozdraviti še ostale, me je že odpeljala v svojo sobo, kjer mi je dala majhno čokolado. "Na, to sem prišparala zate," je dejala in njene oči so svetile od ponosa in veselja.

Ko sem se zvečer vračal, sem čokolado nesel s seboj. V srcu se je skoval sklep, da je ne bom delil z drugimi. Previdno sem darilo pretihotapil v spalnico in ga skril. Tako skrivnostno kot je čokolada prišla v sobo, tako je tudi počasi izginjala. Dan za dnem sem v odmoru previdno hodil v sobo in uničeval košček za koščkom. Tako je prišel na vrsto tudi zadnji. Poromal je v usta in se začel v njih topiti. Toda glej, ta ni bil tako sladek, dober... kot prejšnji. Nasprotno, bil je grenak. Osvobodil je vest, ki sem jo do sedaj dušil. Vest...

Komaj je zajela zrak, že me je začela opominjati. Sprva je poskušala na blag način. Ni imela uspeha. Sebičnost se je branila in poskušala opominjevalko utišati. Zgledalo je, da se bo spopad končal neodločeno. Toda takrat je sodnica strogo dejala: "Si pozabil, kaj si poleti govoril drugim?! Govoril si, da ni smisel darovanja v tem, da daš od tega, kar imaš na pretek, ampak da daš od tega, kar ti je drago. Vedi, da

besede le mičejo in šele zgledi vlečejo!"
Nato je utihnila. Zavladala je mučna tišina, v kateri sem si moral priznati, da nimam prav.

Tokrat je zmagala moja sebičnost, toda nehote me je tudi pripeljala do spoznanja, da moram biti vedno pripravljen zapeti s pesnikom Gregorčičem: "Daritev bodi ti življenje celo..."

Tomaz Kodric

POSPRAVLJANJE SENA V SENOŽETI

V Lomu so še danes aktivne stare navade dela. Med ta dela lahko štejemo tudi pospravljanje sena po senožetih.

Tudi mi imamo senožet. Tu kosimo samo enkrat in to šele proti koncu julija ali v začetku avgusta. Naša senožet zavzema velik travnik. Pokositi jo je mogoče le s koso. Zaradi strmine in valovitega terena je košnja težja in zahteva od kosca večjo spretnost kakor ponavadi. Že v osnovni šoli sem poskušal očetu pomagati pri košnji, vendar so bile moje moči in izurjenost še prešibke in sem vedno kmalu odnehal. Od osmega razreda dalje pa vedno pomagam vse pokositi. Za to delo rabiva štiri dni. To je pa že kar nekaj. Vedno sem ob koncu košnje precej utrujen. Treba je vedno zgodaj vstajati. Oče mi pogosto reče: "Zjutraj se najraje reže." To lahko potrdim z lastnimi izkušnjami. Zjutraj je trava še mokra in tudi hlalno je. Ko pa vzide sonce, postaja vedno bolj vroče in s tem tudi košnja težja.

Kar se pokoši je treba pograbiiti skupaj in narediti ograbke, kjer gre "vaka". Vedno komaj čakam, da se seno posuši. Zame je pospravljanje sena največji užitek v senožeti. Oče vzame sekiro, jaz pa verigo in lesene vile in se odpraviva na vrh ograbka. Oče nekje v bližnji bukvi odseka dve veji, na kateri naloži seno. Vendar tu ni vsaka veja dobra. Vedno morata biti dovolj široki in košati, da se lahko nanjiju naloži veliko sena. Že pred nekaj leti mi je oče prepustil nakladanje "vake". To pa

ni tako enostavno. Kadar začnem nakladati, mi vedno oče reče: "Dobro jo naloži, da ti ne bo "strila"." Tega se dobro zavedam, kajti pri hitosti, ki jo dosežem po nekaterih strminah, se kaj hitro lahko vse seno raztrese, če ne naložiš dobro. Ko se spustiš z njo po strmini navzdol, moraš biti tudi spreten pri krmarjenju. Ko nisem bil enkrat dovolj pazljiv, sem vako poslal naravnost v smreko, mimo katere bi moral iti. Tedaj se je raztreslo več kot pol sena in sem moral zopet vse naložiti. Kljub nekaterim težavam zelo rad opravljam ta dela.

Današnjemu kmetu so na voljo različni stroji, ki mu olajšajo dela. Zato raje dela tam, kjer lahko opravi večina s stroji in s tem počasi izginjajo stari načini. Kljub temu, da so zahtevala dela večji napor, se jih starejši radi spominjajo.

Jane

OBISK

Sonce je že zahajalo, ko smo se v soboto vsi skupaj zbrali v kapeli in zapeli "S skupno pesmijo prosimo". Z njo smo začeli prvo semeniško duhovno obnovo v letošnjem šolskem letu. V izbranih spiritualovih besedah smo našli dovolj spodbude, da smo se za nekaj časa odpovedali zunanji igrivosti in klepetu. To je bil čas, ko smo se lahko ozrli na naše duhovno življenje v obdobju od zadnjé do sedanje duhovne obnove. V tišini smo premišljevali, če smo v duhovnem življenju kaj napredovali ali pa smo morda ostali na isti ali še slabši duhovni ravni. "Ne vpil, ne hrupa delal," je prebral g. spiritual iz Svetega pisma.

Tih je božji glas v človeku, tih kakor betlehemske Dete, a kdor mu prisluhne, ta obogati. Iz te skromnosti, da se je Bog učlovečil in se rodil v revni votlini vstran od mestnega hrupa, lahko potegnemo idejo preprostosti in smisel darovanja. Vsakemu človeku ima veliko povedati, a moramo mu prisluhniti, zapustiti hrup gramofonskih plošč in televizijskih filmov. Bog čaka na ta trenutek, do tedaj pa ostane v skromnosti skrit. Vztrajno trka in nas vabi. Z očetovsko roko nas hoče voditi. Od nas pa je odvisno, če se mu prepustimo. Zaupajmo mu. Naj krmari naš čolnič preko viharjev življenja do srečnega cilja.

Ta duhovna obnova pa je imela še posebnost, da smo jo zaključili v koprski stolnici, kjer

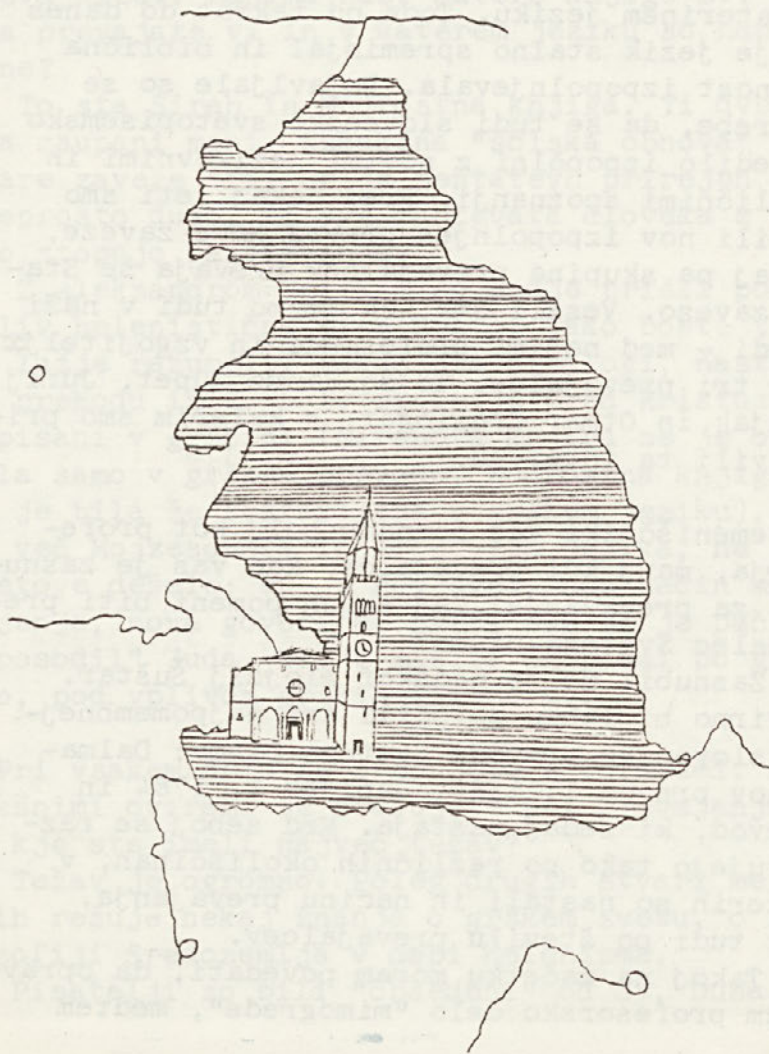
smo se ob štirih popoldne zbrali k slovesni sveti maši, ki jo je vodil g. pronuncij Montalvo. V procesiji, v katero smo bili vključeni tudi semeniščniki, smo stopili v prepolno stolnico, kjer se je slišalo ubrano petje. Škof Metod Pirih je pozdravil g. pronuncija in mu izročil izkrene pozdrave za papeža. Prosil ga je, naj mu pove, da zanj molimo in si iz srca želimo, da bi nas obiskal tudi on. Dovršeno homilijo nam je podal nadškof Alojzij Šuštar. Poudaril je vlogo koprške škofije, ki je do 17. oktobra 1977, ko jo je papež obnovil, bila Tržaško-Koprška škofija. Na tem ozemlju je bila nacionalna mešanica. Koprška škofija pa je kljub temu nudila Slovencem in Italijanom veliko duhovne pomoči. Skrbela je, da bi ljudje ob političnih in nacionalnih problemih na tem območju črpali moč za pravo življenje iz žive krščanske vere. Tu je imel velike zasluge zlasti prvi koprski škof Janez Jenko. Želja nas vseh pa je, da bi Bog pošiljal obilo božjega blagoslova tudi sedanjemu škofu Metodu, da bi delo nadaljeval tako, da bi prineslo obilo sadov primorski Cerkvi.

Gospod pronuncij nam je po svojem nagovoru ob koncu slovesnosti podelil papežev blagoslov.

V Vipavo smo se vračali polni vtisov. Temu je pripomogla duhovna obnova in slovesnost v Kopru. In da je bilo doživetje teh dveh dni zvrhano, nas je v ponedeljek dopoldne še v semenišču obiskal g. pronuncij. Ogle dal si je stavbo, pogovoril se je z našimi

profesorji v zbornici, vstopil je tudi v vse razredé. Ljubeznivo se je pogovarjal z nami: in nam zaželel vztrajnosti na poti do duhovniškega poklica.

Zoran

INTERVJU S PROF. OTMARJEM ČRNILOGARJEM

Sveto pismo je knjiga, ki je prevedena že v mnogo jezikov. S Trubarjem in Dalmatinom smo se tudi Slovenci pridružili tistim narodom, ki lahko berejo knjigo vseh knjig v materinem jeziku. Toda od takrat do danes se je jezik stalno spreminjal in biblična znanost izpopolnjevala. Pojavljale so se potrebe, da se tudi slovensko svetopisemsko besedilo izpopolni z novimi jezikovnimi in bibličnimi spoznanji. Pred nekaj leti smo dobili nov izpopolnjen prevod Nove zaveze, sedaj pa skupina prevajalcev prevaja še Staro zavezo. Veseli smo, da imamo tudi v naši sredi - med našimi profesorji in vzgojitelji - kar tri prevajalce. To so Janez Zupet, Jurij Bizjak in Otmar Črnilogar, s katerim smo pripravili ta intervju.

- Semeniščniki vas poznamo bolj kot profesorja, manj kot prevajalca. Kdo vas je zasnuvil za prevajanje? Kaj sploh pomeni biti prevajalec Svetega pisma?

Zasnuvil me je nadškof Alojzij Šuštar. Okvirno bi lahko določili tri najpomembnejše slovenske prevode Svetega pisma: Dalmatinov prevod l. 1584, Japljev l. 1784 in prevod, ki sedaj nastaja. Med seboj se razlikujejo tako po različnih okoliščinah, v katerih so nastali in načinu prevajanja, kot tudi po številu prevajalcev.

Takoj na začetku moram povedati, da opravljam profesorsko delo "mimogrede", medtem

ko prevajanje zahteva velik napor. Ali drugače povedano: dorasel sem kot profesor, kot prevajalec pa se čutim nebogljenega, posebno ob spoštovanju božje besede.

- Dejali ste, da se s prevodom ukvarja več prevajalcev. Zanima nas, katere knjige Sv. pisma prevajate vi in v katerem jeziku so napisane?

To sta Sirah in Modrostna knjiga. Ti dve sta zaupani meni. Nekakšna "šolska obnova" Stare zaveze sta. Če je pentatevh prirejen za preprosto dušo, ti dve zahtevata človeka z višjo stopnjo razumevanja.

Z Aleksandrom Velikim so Judje prišli pod vpliv helenistične miselnosti. Tako boste tudi lažje razumeli, zakaj sta predlogi, nastali na prehodu iz 2. v 1. stoletje pred Kristusom, napisani v grščini (Sirahova knjiga se je ohranila samo v grškem prevodu, Modrostna knjiga pa je bila že sestavljena v grškem jeziku). Ni več Mojzesovega in Aronovega jezika, ne Jozuetove dežele; tu je nov svet, nov način mišljenja, nova govornica. Sveti Duh si je pač "sposodil" Judā, ki je mislil in pisal po grško, pod vplivom grških filozofov.

- Pri vsakem delu se srečujemo s težavami. S kakšnimi ovirami se srečujete pri prevajanju in kje ste imeli največ težav?

Težav je ogromno. Poleg drugih stvari me iz njih rešuje nekaj znanja o grškem svetu, o filozofiji Sredozemlja v dobi helenizma.

Pisatelji so bili "obsedeni" od Sv. Duha.

Občutek imam, da je prevajalec v težjem položaju kot pesnik, ker se mora živeti v pisca, ki je pred 2000 leti živel v čisto drugačni civilizaciji. Poudariti moram, da je prevajanje Sv. pisma nekaj drugega kot prevajanje priročnika za upravljanje pralnega stroja. Sv. pismo je norma vivendi et agendi, je norma človeško-božje ekologije duha. Tu pa se ne moremo šaliti, sicer bomo jutri pili "zastrupljeno vodo".

Naj navedem nekaj težavnih mest, s katerimi se srečujemo prevajalci Sv. pisma:

- Kdaj reči Bogu Gospod in kdaj Gospodar? Gospod namreč zveni precej malomeščansko, kot bi gledal moža s cilindrom na glavi. Gospodar pa je kakor oče, ki resda ukazuje, a prav zato je skrb za družino na njegovih ramenih. Milijarde svetlobnih let stvarstva so na božjih plečih. Zato se večkrat odločim za "Gospodarja", ker bolj zadene bistvo.

- Kakšna je božja pravičnost? V današnjem življenju je ta pojem že tako spackan, da ga povezujemo le še s policijo in sodišči. V Svetem pismu pa je pravičnost božja ljubeznivost, božja dobrohotnost. (Prim. priliko o dobrem očetu oz. izgubljenem sinu, kar pa je napačen podnaslov, kajti poudarek je na očetovi ljubeznivosti.)

- Beseda "je" v evropski govornici nima take močikot v hebrejščini. Sam se tega zavedam, bojim pa se, da bo šel bralec mimo moči te majhne besedice, vendar močnejše ni.

- Jezusove besede: "Kajti vsakemu, kdor ima, se bo dalo in bo imel obilo, kdor pa nima, se

mu bo vzelo še to, kar ima." (Mt 25,29) To zveni zelo nesocialno in nelogično. Slovenskemu glagolu "imam" ustreza grška beseda ἔχω (eho). Res je to osnovni pomen, vendar pomeni tudi "trudim se (garam)". Prevod bi se moral torej glasiti: "Kajti vsakemu, ki se trudi, se bo dalo in bo imel obilo, kateri pa se ne trudi (lenari) se mu bo vzelo še to, kar ima." To pa se sliši socialno in logično.

- "Blagor ubogim v duhu, zakaj..." (Mt 5,3). Grk potrebuje dve besedi - "ubog v duhu", slovenščina pa je tu bogatejša - "skromen", torej tisti, ki se zadovolji s tem, kar potrebuje - v materialnem in duhovnem pomenu.

Sv. pismo je tudi pesniška knjiga, zato je tekst včasih sprt z logiko. Vživeti se moramo v kulturo takratnega časa. Ko beremo v prvi Mojzesovi knjigi "...in bil je večer in bilo je jutro, prvi dan" (1,5), se nam zdi čudno, da navede večer pred jutrom. Pisatelj se je pač postavil pred dejstvo, da je po "celodnevem" delu za Boga prišel večer, iz katerega gleda nazaj v jutro, na začetek svojega dela. Iz njegovega zornega kota je torej večer pred jutrom.

- Današnji človek boleha za naglico. Ali pride to v poštev tudi pri prevajanju?

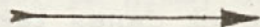
Pri delu s Svetim pismom se ne sme muditi. Današnji človek je res bolj usmerjen v hitro prelistavanje časopisov, revij, stripov, ... Sv. pismo pa ni strip. Treba se je usesti in premišljevati. Kot bralec lahko razumem isti stavek danes tako jutri drugače. Kot prevaja-

lec pa si tega ne smem dovoliti. Priti moram do čimbolj prečiščenega stavka, sicer bi bila verodostojnost prevoda vprašljiva, zmotna. Sedaj razumete, kako odgovorno je to delo. Sv. pismo je govorica Boga, ni edina, je pa vrhunska. Na račun kvantitete ne smemo izgubljeni kvalitete. Kadar odkrijem kaj novega, v zadregi podvomim v svoje odkritje in si mislim: "Kako da drugi tega niso odkrili?" Tedaj, sem rešnično v zadregi in iščem vsa pota, da bi se be potolkel.

- Ko prevedete neko knjigo, ali jo daste komu v pregled in korekturo?

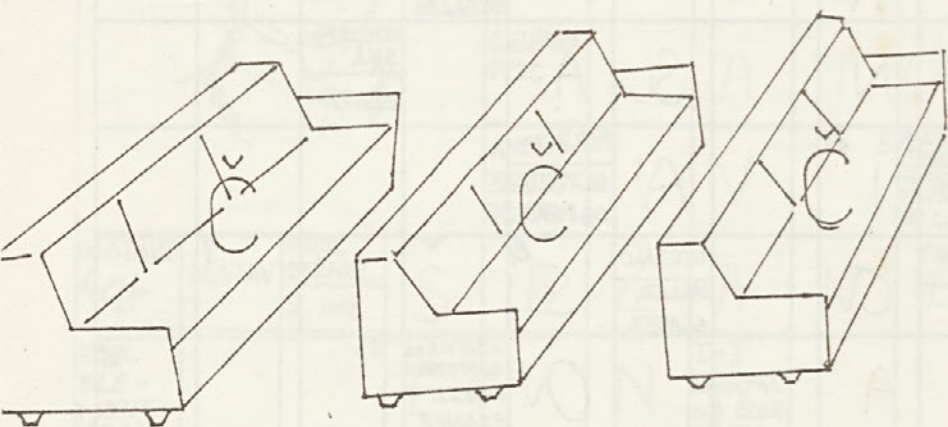
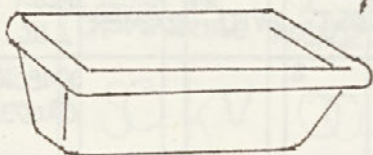
Stvar pregledajo slavisti, grecisti, delno pesniki, teologi, biblicisti, vendar je zadnja beseda moja.

Iskre

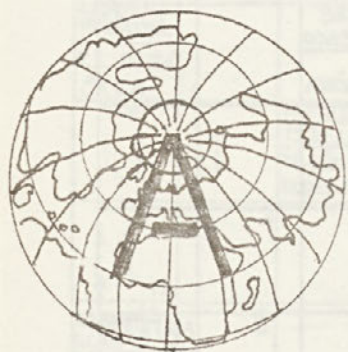

			ŠUŠTAR ALOJZIJ	PROSTOR ZA KNJIGE	TRAVA Z KOŠNJE	SVET- LOBNI DELCI	RISAL: ROK POČAKAR	KSAVER MEŠKO	ZELENI- CA V PUŠČAVI	GOZDINA ŽIVAL	NABREK- LOST	CIMOSOV AVTO	JOSEBNI ZAJMEK	VERA BODI TI LUČ.	STARA ZAVEZA	PRED- SEDNİK ZDA	NOČNA MASA		
			Š	K	O	F	VOJVODINA IN...	K	O	S	O	V	O	KMEČKO ORODJE					
			A	N	T	O	N	M	A	R	T	I	N	ŽIVALSKI VRT NAJVEČI BESALEC			45		
			SKUPINA PTIC	J	A	T	A	VSOVA JAZ...			N		S	A	ROZEM- SKA				
			ANDRIĆ ENAKA VOKALA	I	V			5. PRED- TAKŠKE OBRATI ZA PREDELA- VO ČINKA	T		I		A	PERZIJA SLAVKO OSTERC					
GESTAVIL KOS	SESTAV	PRED. BEŽANE Ž. IME	S	E	Ž	A	N	C	I	ALUMINI- VERZ		STOJALO UČLED, SLOVES	S				7		
KEM. ELE- MENT (Sp)		12	L	V	N	I+I NEGATIV- NA ELEK- TRODA		OTROŠKO VOZILLO IVAN LEVAR		A		O	KARTICA ZA GOSPODAR- MARO ELŠNER				18		
TOVARNA V CELJU	E	M	O	I	K	GUKANEC		N	I	T	NIKALNI- CA TOVARNA V MEDVO- DAH	JOŠIP ALEKSAN- DER JANEZ ŽURGA							
ZAPORNI PROSTOR			M	C		ZBUJAN- JE LJUB- BANKA		L	-10								EUGENE JONESCO ZG. OKONČINA	17	
22. IN 24. ČRKA	U	T	PAPIRNAT IZDELEK MLEČNI IZDELEK	Š	A			L		HOKMIT TRAČNICA		OTON ŽUH- PANEIČ PREDKOG		46	RATKO POLIČ KARTICA ZA JUGOSLOV- VANSKI				
M		3	E			405. DE- JAVNOST NAŠI RAZGLEDI		B		D. PRITOK DRINE ZWEIG ARNOLD	2		IND. FILO- ZOFSKI SISTEM MAX PLANCK				4		
KRAVJI GLAS KROK KASIRA		9	K				EV. DRŽAVA	15										MATERNI JEZIK JE	
KONEC TEDNA			ISKRE	RADIJ			DRŽAVNA BLAGA- NA											Božič 25. 12.	NAČRT
100 M ²																			KLJUČ DO OMIKE.

REŠITEV:

N

REŠITEV:

Simon Lorber

KAJ S KRISTJANI?

C. Plini et Traiani Epistulae 10, 96.97

Plinij Trajanu

V čast si štejem, Gospod, da ti smem poročati o vsem, kar me tare. Kdo bi sicer mogel bolje pokazati pot iz moje zadrege ali poučiti mojo nespretnost.

Kar se tiče zasliševanja kristjanov še nikoli nisem bil zraven. Zato ne vem, kaj in kako hudo je treba kaznovati, oziroma zasliševati. Prav res ne vem, ali naj se jemlje v poštev razlika v starosti, ali pa naj se z otroki postopa kakor z odraslimi; Ali naj se predloži možnost spreobrnjenja, ali pa naj takemu, ki je zares kristjan, nič ne koristi, da se temu odreče; ali naj se kaznuje ime, ki ni nič krivo, ali pa je treba kaznovati krivdo, ki je (morda) z imenom povezana. Doslej se glede takih, ki mi jih vohljači ovadijo, držim tega postopka:

Vprašam jih, če so kristjani. Če priznajo, jih še dvakrat vprašam. Še prej jim grozim z mučenjem. Vztrajne ukažem odpeljati (= na mučenje). Trdno sem namreč prepričan, da je ne glede na to, kaj izjavijo, prav gotovo treba njih trmoglavost in neupogljivo upornost kaznovati. Pojavljajo pa se še drugi prismojenci, ki pa jih dam zapisati za v Rim. So pač rimski državljani. Ali kaj, vzporedno z sodnijskimi obravnavami se ta

kuga še bolj širi. Izročeno mi je bil papir. Na njem je bilo veliko imen. Odločil sem se, da tiste, ki bi izjavili, da niso kristjani in da nikoli niso bili, odslovil. Seveda so se prej na moje povelje poklonili bogovom in tvojemu kipu, ki sem ga bil prej v ta namen skupaj s kipci bogov dal prinesti. Z virhom[‡] in vinom so ga počastili in v isti sapi prekleli Kristusa. Baje pa v kaj takega ni moč prisiliti tiste, ki so zares kristjani. Drugi, taki, ki jih je vohljač zapisal, povedo, da so kristjani, a to brž preklicujejo - da so sicer res bili, a so se izpisali. Ta pred tremi leti, oni pred nekaj leti, ta ali oni celo pred dvajsetimi. Tudi ti so vsi počastili tvojo podobo in podobe bogov in prekleli Kristusa.

Zatrjujejo pa, da je vsa njih krivda ali zabloda v tem, da se običajno določenega dne ob zori dobijo, da vsi skupaj nekakšnemu bogu Kristusu pojejo pesmi in da pri zakramentu prisežejo, pa ne zato, da bi krdli, ropali ali prešuštvovali, pač pa da ne bodo zatajili vere, da ne bodo tajili dohodkov. Ko je to mimo, da se za trenutek razidejo potem pa zopet snidejo k jedi, a le k navadni, nedolžni. Baje pa so s tem prenehali na moj ukaz, ker sem bil po tvojem naročilu prepovedal združevanja. Prav zato sem upal, da bom od dveh deklet t.i. diakonis vsaj s trlice zvedel, kaj je pravzaprav res. Zato sem ustavil preiskavo in stopam predte. Prepričan sem pač, da je pojav vreden premisleka, posebno zaradi veliko ljudi, ki so v nevarnosti.

Preveč ljudi vsakršne starosti, vsakršnega stanu, celo obeh spolov je namreč klicano na sodišče in še bodo klicani. A kuga tega praznoverja ni preplavila le mesta, marveč ceki vasi in zaselke.

Zdi se pa, da bi se jo le dalo zavreti in iztrebiti. Zatrdno vem, da ljudje zopet hodijo v že skoraj opuščena svetišča, da se obnavljajo dolgo zanemarjeni obredi, da je na prodaj meso od daritvenih živali, ki se je zanj vse doslej komaj našel kupec. Iz tega ni težko uganiti, kako veliko ljudi bi se dalo spraviti na pravo pot, če bi se jim dala možnost spreobrnjenja.

Trajan Pliniju

Tvoj sodni postopek, moj Sekundus, v vodenju preiskav tistih, ki jih ovadijo kot kristjane, je pravilen. Ne da se namreč kar na splošno začrtati nekakšno splošno pravilo. Ni jih treba načrtno zasledovati. Če pa jih že kak vohljač ovadi in zatoži, morajo biti kaznovani, vendar tako, da bo tisti, ki bo izjavil, da ni kristjan, in to uradno potrdil tako, da bo počastil naše bôgove, zaradi spreobrnjenja dosegel pomilostitev klub sumljivi preteklosti. Brez vohljačevega podpisa ponujani papirji pa sploh ne smejo biti upoštevani. To bi bil namreč praecedens, neskladen z mojo vlado.

Peter

JEZUS, PRIJATELJ!

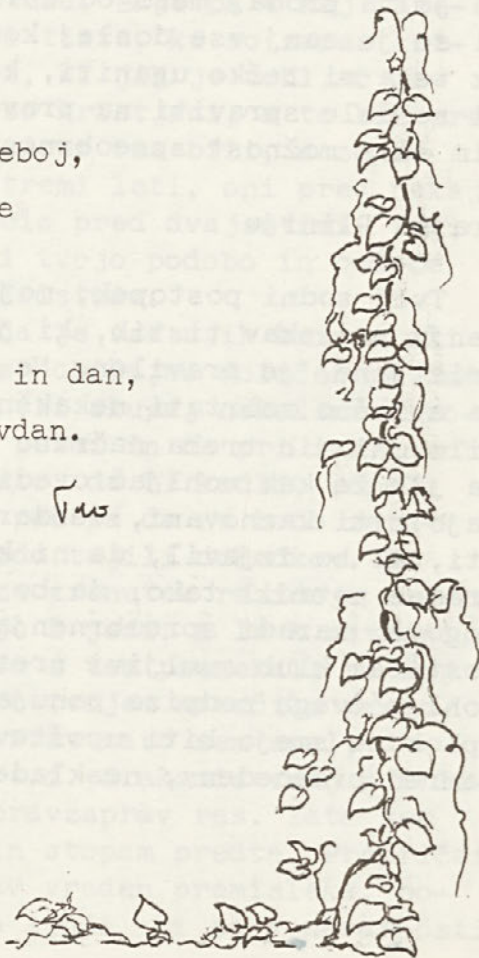
Jezus, tukaj sem pred Teboj,
tukaj Si pred menoj.

Prosim Te, hvalim Te,
zahvalim Te nocoj.

Hvala Ti GOSPOD,
ker danes sem s Teboj,
ker lahko čuvaš me
in si z menoj.

Ti čuvaš mene noč in dan,
naj vedno Ti bom vdan.

Vas

TI DAN JE DAN

Ti v roke mlade nov spet dan je dan,
da spet so tu obrazi znani znani,
a ti si svoj prinesi plan na plan,
čeprav srce ti v uri rani rani.

V viharju se močno kot bori bori
in v miru, v sreči s soncem v zori zori,
ljudi, ki niso srečni, zdravi zdravi
ter jim o poti k Bogu pravi pravi!
Naj dan ne bo ti le bežeča ječa;
ne čakaj da te sama sreča sreča!

Lenč

UVELI CVET

Ko les zašumi
z višave
v skale
ptič zakriči.

V burji
se glas izgubi:
Oj sin!

Na cesti,
hinavki zakleti...
za rojstni dan
smrt
dar ti je dala.

Srce spreleti;
bo molil kdo
z njim?

Cvet
v grobu vzdrhti,
ponoči med zvezde
tih glas zaječi;
Oče,
vzemi me k sebi.

Rok

PREPIH

Če bi se enkrat zares ustavil in zapisal svoje misli, bi se verjetno zgrozil nad zmedenostjo duha zaletavajočega se v vse kar se zasveti. Manjkajo rešetke, da bi zaustavile grobe veje in nesnago. Skozi kožo vsrka vse, kar pride naproti. Od tihega veselja, ko v večerni zarji umira dan, ali ko v cerkvi za tišino zaslutim Boga in kljub strahu neomajno upam in vem, da nisem samo kombinacija atomov do nasilja iz TV ekrana in filmskega platna.

Tesneje sem se zavil v šal in zapel bundo prav do roba. V mrzli avtobusni postaji je smrdelo po vlažnem smogu. Iz ust se je kadi- lo, ljudje so se gnetli in ledeno gledali. Zatopljeni v svoje misli so begali skozi labirint človeških senc. "Ubio bi te za pet para," je nenadoma za šankom v gnečo zagrgral pijan južnjak. Mastni redki lasje so mu padali prek čela. Težko je dihal, z levico je držal zmečkano cigareto ter obupano zijal v izpraznjen kozarec. Odšel sem ven. Bližalo se je Novo leto. Iz megle so kot v pravljici mežikale pisane lučke. Ljudje so svečanih obrazov hiteli z darili v noč. Po umazani plundri se je med njimi opotekal majhen fant. Prek raztrganega puloverja je oblekel prevelik jopič in zguljene kavbojke zatlačil za plastične škornje. Izpod bele poletne čepice so zbudle žalostne oči. Puhal je v otrple prste, da bi jih ogrel. V roki je držal majhno skledo. Obraz si je bil počrnil

v upanju, da bo zaradi smešnega videza dobil kakšen dinar. Ljudje so gledali in se smejali izvirnemu klovnu. Nepregledna množica jih je bila. Ime jim je bilo Človek, priimke pa so imeli zelo različne. Stali so in greli roke v rokavicah. Če bi jih prijel bi začutil, kako mrzle so. Včasih je kdo vrgel par kovancev, da je zažvenketalo kot zasmeh in deček se je rahlo priklonil. Starejša ženska ga je strogo premerila. Da ga ni sram, smrkavca, kaj takega početi! Skupina fantov z modernimi pričeskami se je glasno zakrohotala. Največji je z mastno kletvico podprl opazko in izzivalno pogledal okrog. Zopet drugi so sočutno skomignili z rameni, zaskrbljujoče pihnili skozi nos in zategnili usta; a samo to. Deček je šel naprej in se ustavil ob študentu, ki je zamišljen slonel na zidu. Stresel je s skledo in iz sramu sklonil glavo. Presenečen ga je študent pogledal in oči so se mu čudno zalesketale. Izvlekel je denarnico, jo odprl in za hip je roka neodločeno zastala. Sunkovito, kot bi nekaj zlomila, se je zopet stegnila in prijela za večji bankovec. Počasi ga je položil na drobiž, ga podržal, nato pa spustil in spravil denarnico. Deček je osupnil, dvignil glavo in se glasno zahvalil. V študentu je zaživel čas, ko je bil v fantovih letih. Ni mu bilo treba v božičnih nočeh bežati po ljubljanskih ulicah. Po večerni molitvi je ugasnil luč in s sestro sta zle-

zla za toplo peč. Gledal je drobne zvezde v smrekinih vejah, poslušal pesem pastirjev in zazdelo se mu je, da je otrok zajokal. Mati ga je tolažila in mož s palico se je sklanjal in smehljal. Ko je moral spat so tudi ovce polegale. Na svete večere je kljub materinim opominom požegnal jaslice, kot bi se odprle nebeške zapornice...

Zopet je pogledal fanta. Po nevidni strugi so se prelili ti večeri v njegovo dušo. Začutil je, da kristjan ni samo njegov priimek. To je bil njegov poklic. Odprl je vrata, da je rojeni Mesija lahko vstopil v novo svetišče. Včasih si je želel, da bi mogel kot človek, kot kristjan poseči v razvoj družbe; a prišel je do roba zevajočega prepada in nasprotja med željo in realnostjo so bila vedno hujša. Spregledal je, da ne bi mogel položiti naenkrat celega mostu. Kajti velika dejanja sicer razpihnejo velik plamen, a ostane tudi veliko pepela, če ni so podprta z vsakdanjim živim krščanstvom. Nesrečen je bil, kadar se njegov idealiziran svet ni ujema z resničnostjo. Okolico z ljudmi vred je zapiral v porcelanasto kletko in zahteval, da so kot glina, ki jo je obdeloval po svoji zamisli in v jezi zgnetel, če mu delo ni bilo všeč. Bil je prepričan v svojo nedolžnost in pravičnost. Ni priznaval drugačnosti, v vse je hotel vtisniti svoj obraz. Če so že morda usta molčala je srce obsojalo in obrekovalo. Večkrat se je ozrl in zagledal za seboj krvavé sledi. Zgrabil ga je sram, skesal bi se v prah;

a zopet je iskal besede, besede, besede. Mar ne zato, da bi opravičil svoj greh? Toda pred kom?! Duh mu je bil brez peruti, dokler je bežal in se izmikal. Ko spehan ni več našel izgovorov, je vedel, da je edino, kar lahko pošteno reče - Bog bodi usmiljen meni grešniku; kajti vesti ni mogel podkupiti in gorje, če bi jo zadušil, njena kri bi vpila v nebo in terjala pravico.

Hrepenel je po sreči, a vedno je razočaran ugotovil, da se mu izmika kot začaran kovanec. Prijateljica mu je nekoč rekla: "Veš, zdi se mi, da so si ljudje srečo izmislili. Iskala sem jo, zares sem jo iskala, pa je nisem našla." Morda res, je pomislil, saj na svetu ni nič stalnega, niti veselje niti žalost. Vse je povezano v nerazdružljivo enoto - življenje. Hotel je pomlad in ko je že mislil, da bo vzcvetela, se je vse skupaj izrodilo v sivo blato. Življenja ni mogoče opredeliti. Odprtega srca ga je treba sprejeti z vso njegovo pestrostjo iz Božjih rok in se ga razveseliti takega, kot je; v tem času, v tem prostoru in med temi ljudmi. To je neizpodbitno, za mnoge težko, a tako je. Večkrat se mu je zdelo, da je determiniran, drugič zopet, da je v svetu le golo naključje. Bil je pritisnjen ob zid tako silno, da je zajokal. A spregledal je le. Pustil se je voditi in iz bron je začel nastajati zvon namesto topa. Pristal je, zaupal in redno molil.

MIKLAVŽEVANJE '87

Nikolaj, prinesi kaj!
 Daj igrač, rumen kolač,
 daj potic, veselih lic!
 Nikolaj, prinesi raj!

(S. Kosovel)

Letošnje miklavževanje smo semeniščniki doživeli v nenavadni "preobleki", saj nas Miklavž ni utegnil obiskati. Poslal je le svoje zastopnike in pa darila, seveda!

"Hudičevanju in angelovanju" smo bili priča v katakombah. Oba "tabora" sta bila dobro pripravljena: hudiči so jih vsakemu "nabrenkali", angelski kor pa je bil bolj zadržan, saj mu je manjkal glavni podpornik - Miklavž.

Kljub trudu in pripravah pa je težko miklavževati brez Miklavža, mar ne?

Miklavž

DUHOVNE VAJE

Duhovne vaje so za vsakega kristjana, še posebno za nas mlade, čas milosti in notranjega napredka. V tišini se zbereš in zaliješ svojo suho notranjost. S tem občutiš in slišiš Boga, ki ti govori. Tagore pravi v 75 darovanjki: "Tvoji darovi nas smrtnike potešijo v vseh naših potrebah in vendar se vračajo k tebi nezmanjšani."

Duhovnik g. Branko Rudež nam je v uvodu dejal, da milosti niso odvisne od vodja duhovnih vaj, ampak od tistega, ki posluša; a bi si upal reči, da se je tokrat nagnilo na njegovo stran, saj je imel zelo pestra in globoka premišljanja.

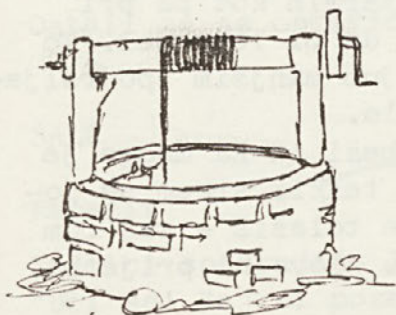
Popeljal nas je preko Marijinega leta, Marijine vere in poslušnosti Bogu do vere, kakor jo doživljamo mi v temni noči vere, skoku v temo in luči, ki sveti v temi. Slišali smo o mladostni dobi, o urah življenjskih odločitev, ko prideš iz ene Njegove roke v drugo. Mladostnik si osvoji nov religiozni svet namesto otroškega. Neko premišljevanje je votelj naslovil na človeško osebnost kot osebnost razuma, volje, npravnosti, čuta socialnosti, religioznosti in spolnosti. Posebno je naglasil celibat - to je, izbrati ljubezen do Boga in do vseh ljudi. Moderni svet je razgradil človeka in ga ponižal, zato preži na nas mlade veliko nevarnosti. Zanimivo je bilo premišljevanje o grehu, ki spada k bistvu krščanskega življenja, ker brez njega ne bi bilo Odrešenika. Vzporedno s tem smo tudi pouda-

rili zakrament svete pokore in bistvo smrtnega greha.

Zadnji dan, na praznik Brezmadežne smo se zopet usmerili na Marijo in njeno veličino. Navzoča je v Cerkvi, v veri in zaupanju. Svoje milosti deli v mnogih svetiščih, ki so zgrajena in posvečena njej na čast. Papež je to imenoval geografijo Marijanske prisotnosti. Marija deli božjo ljubezen na vsakega posebej. Posnemati Marijo ni nemogoče - verovati z vsem srcem, vesto vršiti svoje dolžnosti in moliti - izpolnjevati božjo voljo.

Ob vsem tem duhovnem bogastvu se človek zaveda svoje duhovne revščine. Spomnil sem se Pascalovega izreka: "O veličina in majhnost, vzvišenost in pokvarjenost, dostojanstvo in nizkotnost človeka."

Janez

KRISTUS KRALJ

Semeniška kapela je posvečena Kristusu Kralju. Zato je praznik Kristusa Kralja tudi hišni praznik. K slovesnemu praznovanju so bili povabljeni tudi naši starši. "Žal" pa so istočasno povabljeni tudi na roditeljski sestanek.

Dnevi pred praznikom hitro minejo. Vsi imamo dovolj dela. V šoli se popravlja, kar se popraviti da. Zbor vadi, da bo mogel lepo peti pri sveti maši. Krasilci krase kapelo, nekateri pospravljajo dvorišče, drugi čistijo razrede... Samo da bodo starši zadovoljni in ponosni na nas.

Končno pride praznik. Jutranjo molitev opravimo bolj površno, zajtrkujemo brez apetita. Vsi samo pričakujemo. Ko se pojavi domači avto na dvorišču, se kar oddahneš. Končno so prišli!

Kmalu je roditeljski sestanek in pogovor z našimi vzgojitelji. Ob 10.30 je sv. maša. Naše misli so bolj pri starših kot pa pri sv. maši. Zbor se trudi, da bi lepo pel. To mu bolj ali manj uspe kljub manjšim spodrsrljajem. Po sv. maši je kosilo.

Čas neverjetno hitro beži in za mnoge je že prišel čas slovesa. S težkim srcem se poslavljajš od staršev in se tolažiš - saj bom kmalu doma. Pa kljub temu slovo ni prijetno.

Tone

ALI VESTE, DA...

- smo športno tako aktivni, da ima naš hišni zdravnik v tem letu registriranih samo sedem zvinov gležnja.
- smo uspeli izdati drugo številko "Isker".
- so profesorji prišli do spoznanja, da nismo več v fevdalni družbi. Po novem si sami odpirajo vrata.
- Je šport v semenišču pridobil na lestvici vrednot. Sedaj je takoj za Bogom in pred študijem.
- Nam je gospod prefekt prepovedal malicati. Kdaj velja ta prepoved, pa ne sprašujte.
- So naši strokovnjaki za prhe ugotovili, da ima prha v prvi kabini zamašene vse luknjice, razen sedemnajstih.
- Nas letos ni obiskal Miklavž zaradi pred-sodka in visoke inflacije. Poslal pa je dva "angelčka".
- Je "nadzvočni" semeniščnik šel skozi zaste-kljena vrata ne, da bi jih prej odprl.
- Je bil na miklavževanju en cel profesor. Ostali so se opravičili (prim.: Lk 14, 16-21).

ŠALE

Parazit

Sošolci spodbujajo lenega kolega:
 "Uči se! Kaj si pozabil, da jutri pišemo?"
 On pa jih malomarno potolaži: "Abecedo sem že ponovil; to pa je tudi vse, kar potrebujem pri prepisovanju."

KAZALO	Stran
Voščilo.....	1
Večerno spraševanje.....	3
Utrinek.....	4
Daritev bodi ti življenje celo.....	5
Pospravljanje sena v senožeti.....	7
Obisk.....	9
Intervju s prof. Otmárjem Črnilogarjem.....	12
Mdr 2, 20b.....	17
Križanka.....	18
Rebus.....	20
Kaj s kristjani.....	21
Jezus, prijatelj.....	24
Ti dan je dan.....	25
Uveli cvet.....	26
Prepih.....	27
Miklavževanje.....	31
Duhovne vaje.....	32
Kristus Kralj.....	34
Ali veste, da.....	35
Šale.....	35
Kazalo.....	36

ISKRE ~ glasilo vipavskih semeniščnikov

20. jubilejno leto

2. številka ~

Božič - 25. 12. 1987

Glavni urednik . . . . . Čušin Viljem
Tehnični urednik. . . . . Fon Peter
Vinjete . . . . . Rok Pogačar
Ureja in izdaja . . . . . 4. letnik
Mentor. . . . . Dr. Tone Požar

Taklada 400 izvodov

Izhaja priložnostno

Naslov: ISKRE

Slovensko malo semenišče

Grabrijanova 19

65271 Vipava

Uzdržuje se s prostovoljnimi prispevki.
Bog povrni!

ISKRE

Inv.št.
19104

Bogje rojstvo

Kakor sonce skozi glaž gre,
glaž ta se ne razbije:
glej,
tako je rojen bil
Jezus od Marije.

Kakor luč od luči gre,
sonce svojo svetlost spusti,
vendar v njem ostane:
glej,
tako Bog od Boga gre,
Bog Oče Sinu rodi,
večno v njim prebiva.

Primož Trubar
Ta celi Catehismus - 1567

Semenišče Vipava

